

Hebei'de tekstil, kömür, çelik, demir, otomotiv sanayi, kimyasallar, petrol, enerji, seramik ve yiyecek endüstrileri mevcuttur. Eyalette büyük kömür, petrol ve demir yatakları vardır. Kailun bölgesinde çıkan kömür üretimi yıllık 20 milyon ton civarındadır. Ayrıca Kuzey Çin Petrol bölgesinin büyük bir kısmı Hebei'de bulunmaktadır. Demir madenleri ise Handan ve Qianan bölgelerinde yer almaktadır. Eyalette yer alan Tangshan şehri Kuzey Çin'in önemli ağır sanayi şehirlerinden biridir. Pekin'de bulunan demir-çelik sanayisi hava kirliliği yoğunluğundan dolayı bu şehre kaydırılmıştır. Ayrıca otomotiv, makina, kimyasallar, tekstil, cam, petrol ve çimento sanayileride Tangshan'ın başlıca üretim alanlarıdır. Eyaletin kıyısında bulunan Bohai körfezine Çin devletinin 11. beş yıllık planına göre modern tersaneler kurulması düşünülmektedir. Eyaletin önemli turizm bölgesi Chengde dağ tatil bölgesi, halen ayakta bulunan dünyanın en büyük imparatorluk bahçesine ev sahipliği yapmaktadır.

Ekonomi ve Teknoloji Gelişim Bölgeleri:

- Baoding Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Qinhuangdao Ekonomi ve Teknolojik Gelişim Alanı
- Qinhuangdao İhracat İşleme Alanı
- Shijiazhuang Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı

LIAONING

Liaoning eyaleti Çin'in kuzey doğusunda 145,900 km² lik alanda 42.2 milyon kişinin yaşadığı bir eyalettir. Eyaletin doğusunda Kuzey Kore yer alırken güneyinde de Sarı Deniz yer almaktadır (Kore Körfezi). Eyalet kuzey doğu Çin'deki en büyük ekonomiye sahiptir. 2007 GSYİH'sı 1.1 trilyon yuan (145 milyar \$) ile Çin eyalet ve bölgeleri arasında 8. sırada yer almaktadır. Kişi başı GSYİH'sı 25,725 yuandır (3,383 \$). Liaoning Çin'in en önemli sanayi bölgelerinden biridir. Eskiden ağır sanayi bölgesi olan ve ekonomisini dönüştürmeye çalışan eyalette makina, elektronik, metal işleme, petrol, kimyasallar, yapı meteryalleri ve kömür gibi bir çok farklı sanayi kolları yer almaktadır. Dalian ve Yingkou şehirleri kuzey Çin'in ana liman ve ticari merkezleri konumundadır. Ayrıca Dalian Çin'in gemi inşa sanayisinin %70'inin gerçekleştirildiği beş şehirden biridir. Eyalette bulunan demir, magnezit, elmas ve boron madenleri Çin eyaletleri arasında en büyük rezervlere sahiptir. Eyalette ayrıca petrol, doğal gaz ve tuz kaynakları da önemli miktarda bulunmaktadır. Eyaletin ana tahıl ürünleri mısır, süpürge darısı ve soya fasulyesidir. Çin'in elma ve şeftali (golden cinsi) ihracatının dörtte üçü Dalian bölgesinde üretilmektedir. Dalian dışında Yingkou'da elma, Jinzhou'nun Beizhen bölgesinde armut, Huludao ve Suizhong'da beyaz armut, Dandong'un Gushan bölgesinde de kayısı ve üzüm yetişmektedir. Bölgede ayrıca pamuk da yetiştirilmektedir.

Eyalet 2006 başında "5 nokta, 1 çizgi" adında yeni bir gelişim stratejisi başlatmıştır. Lioning sahil kesiminde yer alan 5 ana bölgenin geliştirilmesi ve bu bölgelerin 1,433 kilometre uzunluğunda bir otoban ile 2009 yılında birbirlerine bağlanmasını içeren bir projedir. Proje sayesinde bölge ekonomisinin canlandırılması amaçlanmaktadır.

Ekonomi ve Teknoloji Gelişim Bölgeleri:

- Anshan Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Dalian Gelişim Bölgesi
- Dalian İhracat İşleme Alanı
- Dalian Serbest Bölgesi
- Dalian Yüksek Teknoloji Endüstri Parkı
- Dalian Jin Shitan Milli Turist Bölgesi
- Dandong Sınır Ekonomik İşbirliği Bölgesi
- Liaoning Shenyang İhracat İşleme Alanı

- Shenyang Ekonomi ve Teknoloji Gelişim Alanı
- Shenyang Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Yingkou Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı

Liaonig eyaletindeki Shenyag kenti aynı zamanda Çin'e bugüne kadar yapılan en büyük Türk yatırımı olan Fiba Holding'in Turk Mall inşaatını sürdürdüğü Star Mall alışveriş Merkezi'ne de ev sahipliği yapmaktadır.

PEKİN (Beijing)

Çin'in başkenti olan Pekin ülkenin politika, eğitim ve kültür merkezidir. Şangay'dan sonra ikinci büyük şehir olan Pekin aynı zamanda Çin'de eyalet statüsüne sahip dört şehirden biridir. 3000 yıllık tarihi olan şehir bu sürecin 500 senesini ülkenin güç merkezi olarak geçirmiştir. Pekin ve Qinghua Üniversitelerinin de aralarında yer aldığı 475 araştırma merkezi bulunan eyalet-şehir, eğitim ortalaması en yüksek bölgedir. 16,808 km2 alanı kapsayan bölgede 12.5 milyon insan yaşamaktadır. Pekin'in GSYİH'sı %12.3 büyüme ile 2007 yılında 900 milyar yuan'a (118.4 milyar \$) ulaşmıştır. Kişi başı GSYİH %8.9 büyüme ile 56,044 yuan (7374.2 \$) olmuştur. Şehirin birincil endüstrileri 10.13 milyar yuan (1.3 milyar \$) , ikincil endüstrileri 247.93 milyar yuan (32.6 milyar \$), ve üçüncül sektörleri 642.56 milyar yuanlık (84.5 milyar \$) cirolar oluşturmuştur. Kentsel kişi başı net gelir bir önceki seneye göre %11.2 artış ile 2007 yılında 21,989 yuan (2,893 \$) olmuştur.

Şehirdeki ana sektörler turizm, elektronik, kimya, otomobil, makine, metalurji, tekstil, hazır giyim ve ev aletleri sektörleridir. Şehrin GSYİH'sının %71.3'ünü servis sektörü oluşturmaktadır. Şehrin finans sektörü 2007 yılında 751 firma ile 128.6 milyar yuanlık (16.9 milyar \$) ciro elde etmiş ve Çin finans sektörünün %11.6'sını oluşturmuştur. Şehir ekonomisinin de %13.8'ini oluşturan finans sektörü Çin içerisinde birinci sırada yer almıştır. Şehrin otomobil ve emlak sektörü oldukça canlıdır. Zhongguancun bölgesi "Çin'in silikon vadisi" olarak ünlenmiş olup elektronik, bilgisayar ve ilaç alanlarında bir çok firma araştırma yapmaktadır. Yizhuang bölgesine de aynı alanlarda bir çok yeni yatırımlar yapılmaktadır.

Bölgede çok sayıda alışveriş merkezi bulunmaktadır. Buğday ve mısır başlıca tarım ürünlerini oluştururken bölgede sebze de yetiştirilmektedir. Şehir çok büyüdüğü için hava kirliliği, elektrik kesintileri, pahalı doğalgaz ve elektrik gibi altyapı hizmetleri bölgenin başlıca problemlerindendir. Shijingshan bölgesi şehrin başlıca endüstri bölgesidir. Bölgede yer alan Çin Seddi, Büyük Kanal, Cennet Tapınağı, Yazlık Saray ve İmparatorluk Sarayı'nın bulunduğu Yasak Şehir, Pekin'i Çin'in en büyük turizm merkezi olmasını sağlamaktadır. Şehir Ankara ile kardeş şehir statüsündedir.

Eyalette bulunan Ekonomi ve Teknoloji Gelişim Bölgeleri:

Zhongguancun Bilim Parkı
Yongle Ekonomik Gelişim Bölgesi
Pekin Ekonomi-Teknoloji Gelişim Alanı
Tianzhu Havaalanı Endüstri Bölgesi.

SHANDONG

Shandong eyaleti Çin'in doğusunda Sarı Deniz kıyısında yer alan 92 milyon civarındaki nüfusu ile Çin'in en kalabalık ikinci eyaletidir. 2007 yılı itibari ile 2.59 trilyon yuan (340 milyar \$) GSYİH ile Guandong'dan sonra ikinci sırada yer almaktadır. Kişi başı GSYİH 27,723 yuandır (3,646 \$) ve Çin içerisinde 7. sırada yer almaktadır. Eyalet Çin içerisinde üretim çeşitliliği açısından birinci sırada bulunmaktadır. Dünyadaki en büyük safir kaynaklarının yer aldığı eyalette altın, elmas, bromin ve kömür gibi değerli madenler de üretilmektedir. Tarımın oldukça gelişmiş olduğu eyalette pamuk, buğday, süpürge darısı (sorghum) ve mısır gibi tahıl ürünleri yetiştirilirken deniz suyundan da tuz üretilmektedir. Sarı nehir yakınlarında

Shengli petrol sahasında oldukça büyük miktarlarda petrol rezervleri bulunmaktadır.

Shandong Çin'in en büyük endüstriyel üretim bölgesidir. Bölgede bir çok büyük markanın büyük ölçekli üretim tesisleri bulunmaktadır. Bölge Güney Kore ve Japonya'ya yakınlığından dolayı bu ülkelerden büyük miktarlarda yatırım almaktadır. Ayrıca Çin'in en iyi bilinen iki markası Tsingtao Beer ve Haier firmaları da bu bölgede yer almaktadır. Bölge su arıtma, tuz arıtma ve geri dönüşüm firmaları için önemli potansiyel sunmaktadır. Eyalette Qufu bölgesinde yer alan Konfiçyüs Tapınağı ve Tai'an şehri yakınlarındaki Taoizm'in beş kutsal dağından biri sayılan Tai dağı çok sayıda turist çekmektedir.

Ekonomi ve Teknoloji Gelişim Bölgeleri:

- Jinan İhracat İşleme Alanı
- Jinan Yeni & Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Qingdao Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı
- Qingdao İhracat İşleme Alanı
- Qingdao Serbest Bölgesi
- Qingdao Yeni & Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Weifang Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Weihai Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı
- Weihai İhracat İşleme Alanı
- Weihai Torch Yüksek Teknoloji Bilim Parkı
- Yantai Ekonomi Gelişim Bölgesi
- Yantai İhracat İşleme Alanı
- Yantai Yeni & Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Zibo Milli Yeni & Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı

SİNCAN UYGUR OTONOM BÖLGESİ (Xinjiang)

Sincan bölgesi Çin'in altıda biri büyüklüğünde (1.6 milyon km²) alanda 19.6 milyon nüfusu ile ülkenin kuzey doğusunda yer alan bir otonom bölgedir. Bölgede yaşayan farklı etnik gruplardan en büyüğü Uygur Türkleri'dir. Ayrıca bölgede Özbek, Kırgız, Tatar ve Kazak Türkleri de yaşamaktadır. Eyaletin GSYİH'sı 2004 yılında 220 milyar yuan (28 milyar \$) iken, 2007 yılında 349 milyar yuan'a (46 milyar \$) çıkmıştır. Bu artışta Batı Çin Gelişim programının önemli bir payı olmuştur. 2007 yılında kişi başı GSYİH 16,860 yuan (2,217 \$) olarak gerçekleşmiştir. Sincan bölgesi petrol ve maden yatakları açısından oldukça zengin bir bölgedir. Ayrıca tarım ve hayvancılığın da gelişmiş olduğu bölgede üzüm, limon, şeftali, pamuk, buğday, ipek üretimi ve koyun yetiştiriciliği oldukça yaygındır.

Aksu ve Karamay bölgelerinde yapılan petrol ve doğal gaz üretimi, bölge ile Şangay arasında yapılan Batı-Doğu Doğalgaz Boru Hattı ile birlikte büyük bir ivme yakalamıştır. Petrol üretimi ve petro-kimya sanayi Sincan ekonomisinin %60'ını oluşturmaktadır. Sincan'ın 2007 yılı ihracatı 87.4 milyar yuan (11.5 milyar \$) ve ithalatı 16.7 milyar yuan (2.2 milyar \$) olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaretin büyük kısmı Kazakistan ile olan Ala Geçiş noktasından gerçekleştirilmektedir. Çin'in ilk serbest ticaret bölgesi olan Horgos STB'si Sincan - Kazakistan sınırında yer alan Horgos şehrinde yer almaktadır. Horgos Çin'in batısında yer alan en büyük lojistik bölgesidir ve Orta Asya marketlerine kolay erişim imkanı sağlamaktadır. Yine Kazakistan sınırında Jeminay Sınır Ticaret Bölgesi yer almaktadır.

Ekonomi ve Teknoloji Gelişim Bölgeleri:

- Bole Sınır Ekonomik İşbirliği Bölgesi
- Shi Hezi Sınır Ekonomik İşbirliği Bölgesi
- Tacheng Sınır Ekonomik İşbirliği Bölgesi
- Urumçi Ekonomi ve Teknolojik Gelişim Alanı

- Urumçi İhracat İşleme Alanı
- Urumçi Yeni & Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Yining Sınır Ekonomik İşbirliği Bölgesi

TİANJİN

Çin'deki dört şehir-eyalet statüsüne sahip bölgeden biri olan Tianjin, Çin'in üçüncü büyük şehridir. 11,760 km² alana kurulu bulunan kuzey Çin'in en büyük liman şehrinde 11,519,000 kişi yaşamaktadır. Eyalet Çin'in büyümesinde yeni motor bölge olacağı düşünülen Bohai bölgesinde yer almaktadır. %15.1 büyüme gösteren eyalet ekonomisi 2007 yılı itibari ile 501.8 milyar yuanlık (66 milyar\$) bir GSYİH'ya sahiptir. Bir önceki seneye göre %14.5 büyüyen kişi başı milli gelir 45,829 yuandır (6022\$). Eyalet ekonomisi içerisinde üretim sektörü % 57.6 ile en büyük sektör olmasının yanı sıra %16.5 büyüme hızı ile de birinci konumdadır.

Ana endüstriler arasında petrokimya endüstrileri, tekstil, araba üretimi, makina endüstrisi ve metal endüstrileri yer almaktadır. Bölgede 1 milyar ton petrol rezervi bulunmaktadır. Bölgede yer alan Changlu Yanqu bölgesi Çin'in en önemli tuz üretim bölgelerinden biri konumundadır. Jeotermal enerji kaynaklarının yer aldığı bölgede ayrıca manganez ve boron madenleri de çıkmaktadır. Eyaletin kıyısında bulunan Bohai körfezine Çin devletinin 11. beş yıllık planına göre modern tersaneler kurulması düşünülmektedir. Bölgeye açılacak olan Airbus üretim tesisleri Çin Havacılık Endüstrileri firmasından da faydalanarak A320 uçaklarını bölgede üretecektir. Çin'in en büyük şehirlerinden olan Tianjin kuzey Çin'in ana ticari bölgelerinden biri haline gelmektedir. Bu büyüme ile birlikte bölgede yoğun inşaat faaliyetleri gereksinimi doğmaktadır. Ayrıca turizm tesisleri, atık ve arıtma tesisleri, ulaşım ve lojistik yatırımlarına da ihtiyaç duyulacağı öngörülmektedir. Tianjin şehri İzmir ile 1991 yılından bu yana kardeş şehir statüsündedir.

Bölgede yer alan ekonomi ve teknoloji gelişim bölgeleri şunlardır;

- Tianjin Baodi Ekonomi ve Teknoloji Gelişimi Bölgesi
- Tianjin Ekonomi & Teknoloji Gelişim Bölgesi (TEDA)
- Tianjin Yüksek Teknoloji Endüstri Parkı
- Tianjin İhracat İşleme Bölgesi
- Huayuan Endüstri Geliştirme Parkı
- Tianjin Havaalanı Endüstri Parkı ve Wuqing Gelişim Bölgesi.

ZHEJIANG

Zhejiang eyaleti Çin'in doğu kıyısında yer alan bir eyalettir. Eyaletin başkenti Hangzhou'dur. 2007 yılında eyaletin GSYİH'sı 1.86 trilyon yuan (245 milyar\$) ve kişi başı GSYİH'sı 37,111 yuan (4,883 \$) olmuştur. Şehirlerde kişi başı kullanılabilir geliri %8.4 büyüme göstererek 20,574 yuan (2,706 \$)'a ve kırsal kesimdeki kişi başı kullanılabilir geliri %8.2 büyüme ile 8,265 yuan'a (1087.5 \$) ulaşmıştır. Eyaletin birincil, ikincil ve üçüncül sektörleri sırası ile 102.5 milyar yuan (13.5 milyar \$), 1.009 trilyon yuan (132.7 milyar \$) ve 752.1 milyar yuandır (98.9 milyar \$). Zhejiang'da bulunan 11 şehir, Çin'in en yüksek kişi başı kullanılabilir geliri olan 30 şehri arasında yer almaktadır. Eyalet Çin içerisinde çay üretiminde birinci ve ipek üretiminde de ikinci sırada bulunmaktadır. Tarım sektöründeki diğer ürünler ise pirinç, buğday, hint keneviri, pamuktur. Balıkçılığın çok yaygın olduğu eyalette Çin'in en büyük balıkçılık firması olan Zhoushan Balıkçılık firması yer almaktadır. Eyaletin inci üretimi de Çin'de birinci konumda bulunmaktadır. Ningbo, Wenzhou, Taizhou ve Zhoushan eyaletin önemli limanlarıdır. Ayrıca Taizhou şehri Çin'in gemi inşa sanayisinin %70'inin gerçekleştirildiği beş şehirden biridir. Zhejiang endüstrisi elektromekanik, tekstil, kimya, yiyecek ve inşaat malzemeleri alanlarında yoğunlaşmıştır. Ayrıca eyalet otomobil parçaları üretiminde Çin'in başlıca merkezlerinden biridir. Çin'in nükleer enerji tesislerinin önemli bir kısmı eyalette yer almaktadır.

Eyalet kendi gelişim modeli olan “Zhejiang modeli” ni uygulamış ve ülkenin en zengin bölgelerinden biri haline gelmiştir. Bu modele göre girişimcilik öncelikli hedef haline getirilerek desteklenmiş, altyapıya büyük kamu yatırımları yapılmıştır. Üretim olarak da düşük maliyetli malların çok adetli imalatları hedeflenmiştir. Çin içerisinde oldukça popüler olan akım, bazı ekonomistler tarafından eleştirilmektedir. Düşük maliyetli çok üretim stratejisini takip eden küçük firmalar gerekli teknolojik gelişimi gösterip daha sofistike malların üretimine geçiş yapamamışlardır. Hangzhou yakınlarında yer alan Batı Gölü hem doğal güzelliği hem de tarihi yapılarıyla önemli turizm merkezlerinden biridir. Haiyan ilçesi ile Cixi şehri arasındaki Hangzhou Körfezi Köprüsü dünyanın en uzun deniz üstü köprüsüdür.

Ekonomi ve Teknoloji Gelişim Bölgeleri:

- Dinghai Endüstri Parkı
- Hangzhou Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı
- Hangzhou Yeni & Yüksek Teknoloji Endüstri Geliştirme Alanı
- Hangzhou İhracat İşleme Alanı
- Jiaxing İhracat İşleme Alanı
- Ningbo Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı
- Ningbo Daxie Adası Geliştirme Bölgesi
- Ningbo Serbest Bölgesi
- Ningbo İhracat İşleme Alanı
- Quzhou Endüstri Parkı
- Shenjia Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı
- Wenzhou Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı
- Xiaoshan Ekonomi ve Teknik Gelişim Alanı
- Zhejiang Quzhou Yüksek Teknoloji Parkı
- Zhejiang Zhoushan Ekonomi Gelişim Bölgesi
- Zhejiang Donggang Ekonomi Gelişim Bölgesi

TÜRKİYE - ÇİN HALK CUMHURİYETİ TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERİ VE SON DÖNEM GELİŞMELER

Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerde son dönemlerde gündeme gelen başlıca konular, Çin'in giderek büyüyen ihracat potansiyeli sayesinde başta tekstil olmak üzere belirli sektörlerde dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de iç pazarları tehdit etmesi ve Türkiye'nin dış ticaret açığının büyümesi olmuştur. Bununla birlikte iki ülke arasında karşılıklı doğrudan yatırımlar da kısıtlı seviyelerde kalmışsa da son dönemlerde bu alanda bir hareketlenme gözlenmektedir. Çin, sadece iç pazarları ve yerel sanayileri "tehdit" eden bir unsur olarak değil, başta ucuz işgücü maliyeti olmak üzere sunduğu avantajlarla yatırımcılar için önemli imkanlar sunan bir "fırsat" olarak görülmeye başlanmışsa da Türkiye'nin bu ülkeyle olan ticari ve ekonomik ilişkileri henüz mevcut potansiyeli yansıtmaktan uzaktır.

İki ülke arasında karşılıklı doğrudan yatırımlar kısıtlı seviyededir. Çin'e komşu olan Orta Asya bölgesinde çeşitli sektörlerde büyük yatırım projelerine imza atmış ve bu bölge ile birlikte Rusya, Ukrayna ve Kafkaslar'ı da içine alan Avrasya coğrafyasında Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından bu yana yaklaşık 10 milyar dolarlık yatırım yapmış olan Türk iş çevreleri, henüz Çin pazarının sunduğu imkanlardan yararlanmış değildir. Türk firmalarının Çin'de kord bezi, çelik, değerli madenler, plastik, inşaat, gıda ve tekstil alanında az sayıda girişimi bulunmaktadır ve bu yatırımların reel değeri yaklaşık 150 milyon dolar civarındadır. Bununla birlikte elektronik, gıda ve tekstil sektörlerinde de pek çok Türk firması üretimlerinin bir bölümünü Çin'de gerçekleştirmektedir. Ayrıca, T.C. Pekin Büyükelçiliği kayıtlarına göre ülkede 67 Türk firmasının ofisi veya temsilciliği bulunmaktadır. Çin'de faal olan başlıca Türk firmaları şunlardır.

DEİK Üyesi Firmalar:

Çimtaş

Çimtaş, 1973 yılında ENKA bünyesinde kurulmuş, mühendislik, teknolojik çelik imalat ve elektromekanik montaj alanlarında faaliyet gösteren bir firmadır. Şu anda bünyesinde ikisi yurtdışında ikisi Türkiye'de olmak üzere 4 üretim merkezi bulunmaktadır. Firma, Temmuz 2002'de Şanghay'ın güneyinde yer alan liman kenti Ningbo'da %100 Türk sermayeli olarak "Çimtaş Ningbo" firmasını kurmuştur. Aralık 2002 sonunda üretime geçen fabrika, Ocak 2003'te ihracata başlamıştır.

Demirdöküm

Mayıs ayı içinde Koç Holding bünyesindeki Demirdöküm firması, radyatör üretiminde dilimli radyatörlerin yerini panel radyatörlerin almasıyla atıl durumda kalan üretim makinelerini dilimli radyatörle benzer bir üretim süreci olan yağlı radyatör üretimine yönlendirmiştir. Çinli Chung Mei Industries firmasıyla yapılan ortaklıkla "Demirdöküm - Chung Mei Industries Limited" adlı bir firma kurulmuş ve Demirdöküm'ün Bozüyük'teki çelik radyatör tesisleri iki ay içinde 44 konteyner ile Çin'in Dongguan Eyaleti'ne taşınmıştır. Çinli ortakla yapılan anlaşmaya göre kalıp makineler ve üretim deneyimi Demirdöküm, işgücü, satın alma ve muhasebe gibi hizmetler de Çinli ortak tarafından sağlanmıştır. 7 Ocak 2004 tarihinde faaliyete geçen fabrika yılda 300 bin adet yağlı radyatör üretmektedir ve pazar şartlarına göre bu oranın 2.3 milyona çıkartılması planlanmaktadır. (28 Mayıs 2007 itibarı ile Demirdöküm A.Ş.'nin Alman Vaillant Grubu'na satıldığı açıklanmıştır)

Fabeks Dış Ticaret

20 yılı aşkın süredir Çin'le ticari ilişkileri bulunan Fabeks, 1993 yılında yerleşik faaliyete geçmiş ve kaşmir kumaşının anavatanı sayılan Çin'in İç Moğolistan bölgesinde "Silk & Cashmere" markasıyla ipek ve kaşmir üretimine başlamıştır. Firma, ABD ve Avrupa dahil birçok farklı ülkeye ihracat gerçekleştirmekte ve dünya genelinde sahip olduğu 27 satış noktasında ürünlerini tüketicilere sunmaktadır.

Arçelik - Beko

Koç Topluluğunun beyaz eşya sektöründe faaliyet gösteren şirketi Arçelik, uluslararası pazarda markalarıyla büyüme stratejisi doğrultusunda, 2000'den bu yana faaliyetlerini sürdürdüğü Çin pazarında geçtiğimiz aylarda çamaşır makinesi üretimine başlamıştır. Geçen yıl Temmuz ayında, "Changzhou Casa-Shinco" şirketi hisselerinin tamamını 60 milyon Çin Yuanı karşılığı bedelle satın alan Arçelik A.Ş., şirketin ismini BEKO Electrical Appliances Co. Ltd. olarak tescil ettirmesinin ardından, bu satın alımla bünyesine kattığı çamaşır makinesi üretim tesisini hizmete açmıştır. Şanghay'a 189 kilometre uzaklıktaki Changzhou bölgesinde bulunan Beko çamaşır makinesi üretim tesisinin, ilk etapta yıllık 200 bin adet kapasiteye sahip olması hedeflenmektedir. 3 Aralık 2007 tarihinde, Çin'in Changzhou bölgesinde "Beko Electrical Appliances Co.Ltd." Çamaşır Makinesi Fabrikası'nın resmi açılışını gerçekleştiren Arçelik A.Ş.; bu yatırım ile, Çin piyasasında büyümeyle birlikte, Kuzey Amerika ve Asya-Pasifik bölgeleri için öngördüğü büyüme stratejisine bir ivme kazandırmayı hedeflemektedir. 106 ülkede ürün ve hizmetlerini tüketicilerle buluşturan Arçelik A.Ş., bugün Çin'de Şanghay, Suzhou, Wuxi, Qingdao, Changcun, Ningbo, Dalian, Xian, Zhengzhou, Xinjiang, Pekin ve Guangzhou şehirlerinde, 90 noktada Beko markalı ürünlerin satışı gerçekleştirilmektedir.

Ünsa Ambalaj

Kimya, ilaç, gıda ve maden sektörünün kullandığı polipropilen büyük çuval (FIBC) üreten Ünsa Ambalaj, Çin'in Hangzhou kentinde bir fabrika kurmuştur.

Şişecam

Firma, 1988 yılında Hong Kong'da satış yaparak girdiği Çin pazarında 2003 yılında Şanghay Serbest Bölgesi'nde "Şişecam Shanghai Trading Company" adı altında yatırım yapmıştır. Guanzhou'da da bir ofisi olan firma, 2000 yılında 2.65 milyon dolar olan Çin'e krom kimyasalları ihracatını, 2004 yılında 9.2 milyon dolara çıkartmıştır.

Zorlu Tekstil

Zorlu grubu bünyesindeki Korteks Mensucat firması, standart ürünlerde Çin'deki üreticilerle çalışarak uluslararası piyasalarda rekabet avantajını korumayı hedeflemektedir. Firmanın Şanghay'da pazar araştırması ve kısıtlı satış yapan bir ofisi bulunmaktadır.

Goldaş

2005 yılında Şanghay'da temsilcilik açan Goldaş ve grup firması Assortie'nin Şanghay ve Hangzhou'da toplam yedi mağazası bulunmakta, beş tanesinin de önümüzdeki dönemde açılmasına yönelik hazırlıklar sürdürülmektedir. Firma önümüzdeki beş yıl içinde Çin'de toplam 250 mağazaya ulaşmayı hedeflemektedir.

Garanti Bankası

Banka, 18 Mayıs 1999 tarihinde Şanghay kentinde bir temsilcilik açmıştır. Henüz bankacılık hizmetleri vermeyen bu ofisin amacı, gelişmeleri yakından takip etmek, Türkiye ile Çin arasında ekonomik ve ticari ilişkilerde daha etkin olmak, Çin'in ekonomi, ticaret, finans ve bankacılık alanlarındaki hukuki altyapısını tanımak ve Çin bankaları ile ilişkileri geliştirmektir. Garanti Bankası'nın 15 Çin bankası ile muhabirlik ilişkisi bulunmaktadır.

İş Bankası

İş Bankası Şanghay Temsilciliği 25 Nisan 2006 tarihinden itibaren Çin Halk Cumhuriyeti'nin Şanghay kentinde faaliyete başlamıştır. Temsilciliğin temel faaliyetleri arasında: Son zamanlarda dünyanın en hızlı gelişen ve büyüyen ekonomilerinden biri olan Çin Halk Cumhuriyeti ekonomisinin piyasa örgütlenmesi içerisinde yer alan firma, kurum ve kuruluşlara İş Bankası'nın tanıtılması ve temsil edilmesi, Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti ve diğer ülkeler arasında ticaret yapan yerli ve yabancı firmalarla bağlantı kurularak, söz konusu ticaret işlemlerinin İş Bankası'na yönlendirilerek bankanın Çin Halk Cumhuriyeti bağlantılı dış ticaret işlemlerinden aldığı payın artırılmasının sağlanması, Çin Halk Cumhuriyeti ile ticaret ilişkisi bulunan/kurmak isteyen ve/veya bu ülkede yatırım yapmayı düşünen Türk

firmalarının yanı sıra, Türkiye'ye yönelik girişimlerde bulunmak isteyen Çin Halk Cumhuriyeti firmalarına danışmanlık hizmeti verilmesi yer almaktadır.

Sabancı Holding - KORDSA

Grubun Kordsa Firması Kasım 2006 itibarı ile Çin'de faaliyet gösteren ABD kökenli Invista Group'a bağlı IQNE Qingdao Nylon Enterprise'in yüzde 99.5'ini satın almak için anlaşmaya varmıştır. 20 milyon dolar ciroya sahip olan şirketin satın alınmasıyla Sabancı Holding Çin'deki ilk yatırımını gerçekleştirmiştir.

Fiba Group - Türkmall

Fiba Group ve Türkmall ortaklığındaki Star Mall, Nisan 2008'de 200 milyon dolarlık bir yatırımla, Shenyang kentinde inşaatı başlayan bir alışveriş merkezi projesiyle Çin pazarına girmiştir. 2010 yılında tamamlanması planlanan ve içerisinde beş yıldızlı otel, buz pateni pisti, sinema, gece klübü, spa odaları ve Türk hamamı bulunduracak olan merkezin Türk perakendecilerini Çin'e getireceği ve sözkonusu firmalara yeni açılımlar sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu firmaların yanı sıra Anadolu Grubu'nun bira, Vestel'in elektronik eşya, Aksa Akrilik'in kimyasal ürünler, Kibar Holding'in demir çelik, Çilek Mobilya'nın perakende mobilyacılık, Collins Jeans - Eroğlu Grubu'nun perakende mağazacılık, Universal Hastaneleri Grubu'nun tıp ve Yeşim Tekstil'in tekstil ürünleri ve konfeksiyon alanında yatırım planları bulunmaktadır.

2007 yılı Kasım ayı itibarıyla Türkiye'deki Çin sermayeli firmaların sayısı 305'dir. Sektörel olarak başlıca yatırımlar beyaz eşya, binek araçlar, telekomünikasyon ve plastik alanlarındadır. Ayrıca hediyelik eşya, tekstil ve oyuncak gibi tüketim mallarının ticaretini yapan firmalar ile restoranlar ve turizm işletmecileri de bulunmaktadır.

Diğer Firmalar:

Gürel Grubu'nun gıda şirketi Kütaş Çinli iki ortakla 3.5 milyon tonla dünyanın en büyük sarımsak üreticisi olan Çin'de 10 milyon dolarlık yatırımla sarımsak işleme fabrikası kurmuş ve fabrikadan Avrupa'ya ve Japonya'ya sarımsak ihracatına başlamıştır. İşbirliği sonucunda Anhui eyaletinin Fuyang kentinde 15 bin ton üretim kapasiteli fabrika kuran grup 50 milyon dolar ciro hedeflediklerini açıklamıştır. Bahçeşehir Üniversitesi 1 yıldır sürdürdüğü Çin ve Güney Kore ilişkilerini, yaptığı anlaşmalarla işbirliğine dönüştürmüştür. Çin ve G. Kore'nin önemli üniversiteleri ile işbirliği anlaşmaları imzalamıştır. Çin'den karşılıklı öğrenci, öğretmen ve öğretim görevlisi değişimi konusunda anlaşmaya varılmıştır. Nanjing'de Xiaouzhuang Üniversitesi'nde Bahçeşehir Üniversitesi'nin kurduğu Asya Pasifik İlişkiler ve Yatırımlar Koordinatörlüğü çalışmaları neticesinde, daha önce iki üniversite arasında imzalanmış olan karşılıklı işbirliği anlaşması genişletilmiştir. Öğrenci ve öğretim üyesi değişimi, tüm Bahçeşehir Uğur Eğitim Kurumları'nı kapsayacak şekilde değiştirilmiştir. Çin ile Türkiye arasındaki eğitim ve ticari hizmetleri düzenlemek üzere Çin Türkiye Eğitim ve Ticari İlişkiler Merkezi kurulmuş olup Bahçeşehir Üniversitesi ve Xiaouzhuang Üniversitesi aracılığıyla uluslararası değişimin yanı sıra ticari ilişkilerde de hukuksal ve her türlü destek hizmetlerini verecektir. Mozaik Tekstil halen Çin'de Warner teknolojisiyle Laura Baresse markasıyla iç çamaşırı üretimi yapan ortaklıkları mevcuttur. Akman Holding bünyesindeki Ersu Meyve Suyu ve Gıda Sanayi, Çin Devlet Kalkınma ve Yatırım kurumu Tarım Şirketi olan SDIC ile 26 Haziran 2000 tarihinde imzaladığı işbirliği anlaşması ile Çin pazarına girmiş ve "Hancheng Zhonglu Fruit Juice Co. Ltd." Adlı firmaya yüzde 40 hisseyle ortak olmuştur. 2002 yılında bu hisselerini satan Akman Holding'in meyve suyu alanındaki diğer bir firması olan Golden Meyve Suyu ve Gıda Sanayi, Çin'in önde gelen üreticilerinden Yantai Legend Beverage and Food Co. Ltd. ile 28 Şubat 2004 tarihinde bir ortaklık anlaşması imzalamıştır. Golden-Yantai ortaklığına ait olan fabrika, meyve suyu, meyve suyu konsantresi ve püresi ile içme suyu üretmektedir.

Türkiye ile bağlantısı bulunan belli başlı Çinli Firmalar:**HAIER**

Beyaz eşya ve televizyon üreten firma aynı zamanda dünyanın en büyük klima üreticisidir. 2003 yılı cirosu 10 milyar dolar, kârı 193 milyon dolar olan grup Wall Mart, Sears ve Best Buy gibi perakende devlerine satış yapmaktadır ve ABD'de küçük buzdolabı pazarının yüzde 25'ine sahiptir. Yurtdışında 20 fabrikası bulunan grup Çin'in Qiangdao şehri yerel hükümeti tarafından kurulmuş ve bugün 20 bin çalışanı ve 42 ayrı kategoride 9 binden fazla ürünü ile dünyanın 100 ayrı ülkesinde satılmaktadır. A.B.D.'de 30 milyon dolarlık yatırımla buzdolabı fabrikası kuran Haier, Mısır ve Angola gibi ülkelerde de yüksek gümrük vergilerinden dolayı üretime başlamıştır. Halen 100 civarında klima markasının satış yaptığı Türkiye pazarına 1998 yılında klimayla giren Haier'in Türkiye distribütörlüğünü Sanko Holding kuruluşu Akfel yürütmektedir.

HICON

Çin'in önde gelen su sebili, klima ve buzdolabı üreticilerinden olan Hicon firması Kervancı Grup ile birlikte 1,5 milyon dolarlık yatırım yapmıştır. Hedefi ilk önce çevre ülkelere, daha sonra Avrupa'ya ürün ihraç etmek Hicon ayrıca Türk partneriyle birlikte klima ve buzdolabı üretimine de yönelmek istediğini belirtmektedir. 30 yıldır klima üreten Hicon, yılda 300 bin adet üretim kapasitesine sahiptir ve ayrıca hava perdesi, klima santralleri, su dolabı ve küçük ev aletleri üreten dünyanın önde gelen firmalarından biri konumundadır. Kervancı Grubu ise 2001 yılından itibaren Hicon marka klima ve su dolaplarının Türkiye distribütörlüğünü yürütmektedir.

ZTE ve HUAWEI

Telekom ürün ve servisleri sağlayan bu iki Çinli firma da Türkiye'ye 3G yatırımı için gelmiştir. Dünyada 3G servislerinin pazar lideri ZTE, fabrika kurma planları yaptığı Türkiye'yi, 3G servislerinde Avrupa üssü haline getirmeyi hedeflemektedir. ZTE son olarak Türkiye'de AnelTECH firması ile bir işbirliği anlaşması imzalamıştı. Anlaşma, Anel ve ZTE'nin IPTV ürünlerini Türkiye'de birlikte üretmelerini öngörmektedir. Diğer taraftan, Türkiye'deki 3G pazarından pay almayı hedefleyen bir diğer Çinli firma Huawei ise Türkiye'deki GSM operatörleri ile 3G Altyapısını kurmak için anlaşma sağlamıştır. Söz konusu firma 2009 yılıdaki en büyük hedefini ise İstanbul'da bir AR-GE merkezi açmak olarak belirledi.

CHERRY

Çin'in en önemli otomotiv gruplarından olan Cherry de Mermerler Grubu ile yaptıkları anlaşmaya istinaden 1 Şubat 2008 itibarı ile Türkiye'de Cherry markalı otomobillerin satışına başlamıştır. Cherry, daha önce dünya otomotiv devlerinden Fiat ve Chrysler ile de işbirliği anlaşmaları imzalamıştı. Bu anlaşmalara göre Chery, Fiat'ın bazı modellerinde kullanılacak motorları üretmesi, Chery marka araçlar ABD pazarında Chrysler tarafından satılması ve hatta Chrysler, Chery'nin bazı modellerini Dodge adıyla pazara sunması sözkonusudur.

GENERTEC HOLDİNG

Ayrıca son dönemde Çin devletinin ülke dışında teşvik ettiği ilk şirketi olan 6.8 milyar dolar cirolu China General Technology Holding Ltd (Genertec) firmasının, Ege Serbest Bölgesi'nde (ESBAŞ) toplam 1 milyar dolarlık yatırım yapacağı haberleri basına yansımıştır. Çin'in en büyük 10 şirketinden biri olan Genertec'in İzmir'de bir milyon metrekare alandaki yatırımlarına otobüs, kamyon ve ticari araçlar için parça üretimiyle başlanacağı, daha sonra sağlık ve enerji sektöründeki yatırımları bunu izleyeceği belirtilmektedir. İstanbul-Ankara hızlı tren projesinde yer aldıktan sonra Türkiye'ye yatırım kararı alan Genertec'in, bu yatırımları kademeli olarak gerçekleştirmesi sözkonusudur. Yatırım süreci tamamlandığında toplam 10 bin kişiye istihdam yaratılması beklenmektedir. Bünyesinde bulunan Meheco şirketiyle Çin'in en büyük medikal-sağlık ürünleri üretici, ithalat ve ihracatçısı konumunda olan Genertec meheco aracılığı ile dünyanın birçok ülkesine (Afrika, Kuzey Amerika, Güney Amerika, Avrupa) A'dan Z'ye hastane kurmaktadır. Meheco, geçtiğimiz aylarda Türkiye'de de faaliyete başlamıştır. Türk yatırımcılara ekipman temini ile işe başlayan Meheco, 2010

yılına kadar sağlık sektöründe ciddi ortak yatırımlar yaparak, Türkiye'nin tedavi ihtiyacını önemli ölçülerde karşılayan projelere imza atmayı planlamakta olduğunu belirtmektedir. Genertec firmasının aynı zamanda Türkiye'deki enerji projeleri ile de ilgilendiği bilinmektedir.

GEELY

Çin'in kamuya ait olmayan en büyük otomotiv grubu olan Geely, Anadolu Grubu ile yaptığı anlaşmanın ardından 2008 yılında Türkiye pazarına giriş yapmıştır.

CRCC- CHINA RAILWAY CONSTRUCTION COMPANY

Ülkenin en büyük 2. müteahhitlik firması olan CRCC, Ankara-İstanbul hızlı tren hattı Vezirhan-İnönü Bölümünün ihalesini Cengiz İnşaat A.Ş. ce İçtaş İnşaat A.Ş. ile oluşturduğu konsorsiyum ile kazanmış ve inşaatı sürdürmektedir.

FETAS

Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası'ndan (ZTSO) alınan bilgiye göre Türkiye'nin birçok kentini gezerek metalurji ve yüzey işlem ürünleri sektöründe uygun yatırım alanı arayan Çin Fetaş Firması'nın, Çaycuma OSB'de fabrika kurma kararı almıştır. Fetas OSB, Zonguldak Limanı ve Gümrük Sahasında yaptıkları ziyaretlerin ardından bölgesel avantaj ve sanayi bölgesinin konumu nedeniyle burada yatırım yapmaya karar verdiklerini açıklamıştır.

Bu gruplar dışında Çin'in belli başlı nakliye, enerji makina ve ekipman firmalarının da Türkiye pazarına satış odaklı temsilcilikleri bulunmaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti giderek daha güçlü bir küresel yatırımcı konumuna gelmektedir. Çin'in yaklaşık 40 milyar dolarlık yurtdışı doğrudan yatırım stoku olduğu göz önüne alındığında Türkiye'deki Çin sermayesinin yetersiz olduğu görülmektedir.

Ülkesine büyük bir miktarda yabancı sermaye çeken ve ayrıca büyük bir sermaye ihraç potansiyeli bulunan Çin ile ortak yatırımlar şeklinde işbirliğine gidilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede, özellikle tekstil ve konfeksiyon ürünleri, elektrikli ev aletleri ve elektronik ürünler, makine aksam ve parçalarında Türk serbest bölgelerinde ve Çin'de ortak yatırımlar şeklinde işbirliği yapılabileceği değerlendirilmektedir.

Elbette Çin'in yurtdışı yatırımları da ülke yönetiminin siyasi güdümüyle hareket etmektedir. Dolayısıyla Türkiye ve Çin arasındaki siyasi zemin bu tabloda önemli rol oynamaktadır. Türkiye, Çin Halk Cumhuriyeti'ni 5 Ağustos 1971 tarihinde resmen tanımış ve "Tek Çin" politikası izlemiştir. 1980'li yıllarda karşılıklı resmi ziyaretlerle yakınlaşan iki ülke arasında siyasi düzeyde ciddi bir sorun bulunmamaktadır. Türkiye, Çin Halk Cumhuriyeti'ni zengin tarihi ve kültürel mirası, dünyadaki önemli konumu, ekonomik gücü ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Daimi üyelerinden biri olması dolayısıyla önemli bir ortak olarak değerlendirmektedir. Çin tarafı zaman zaman Doğu Türkistan'ı, Türk tarafı da Çin'in Kıbrıs ve PKK konularındaki tutumunu eleştirse de bunlar bir kriz halini almamıştır. Çin'in Pekin, Şanghay, Tianjin, Xian, Rizhao, Anshan, Nanjing, Bangfu, Zhenjiang ve Panjin şehirleri Türkiye'nin Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Trabzon, Bursa, Mersin, İzmit ve Yalova şehirleri ile dost şehirler ilan edilmiştir.

TÜRKİYE İLE ÇİN HALK CUMHURİYETİ ARASINDAKİ TİCARET

YILLARA GÖRE TÜRKİYE - ÇİN HALK CUMHURİYETİ TİCARETİ ('000 DOLAR)

	İhracat (x)	İthalat (M)	X/M	Hacim	Denge
1990	37.185	246.314	0.15	283.499	-209.129
1995	66.961	539.019	0.12	605.980	-472.058
2000	96.010	1.344.731	0.07	1.440.741	-1.248.721
2001	199.302	922.016	0.22	1.121.318	-722.714
2002	268.229	1.368.317	0.20	1.636.546	-1.100.088
2003	492.400	2.596.078	0.19	3.088.478	-2.103.678
2004	390.460	4.451.934	0.09	4.842.394	-4.061.474
2005	549.517	6.831.050	0.08	7.380.568	-6.281.532
2006	693.038	9.580.627	0,07	10.273.665	-8,887,589
2007	1.038.960	13.224.129	0,07	14.263.089	-13.185.169
2008	1.371.582	13.234.092	0,10	14.605.674	-11.862.510
2008*	403.804	5.186.126	0,08	5.589.930	-4.782.322
2009*	287.731	3.433.103	0,08	3.720.834	-3.145.372

Kaynak: TÜİK * Ocak-Nisan Dönemi

İki ülke arasında dış ticarete konu başlıca ürünler şunlardır:

GTİP	Madde Adı	2006	2007	2008
261000	Krom cevherleri ve konsantreleri	3.242.217	178.307.492	277.968.599
251511	Mermer ve traverten (ham/kabaca yontulmuş)	102.790.901	140.246.256	205.401.485
260300	Bakır cevherleri ve konsantreleri	15.901.109	121.776.723	176.447.625
284019	Diğer disodyum tetraborat	64.257.687	56.877.987	100.272.081
252890	Tabii diğer boratlar vb. konsantreleri	39.624.410	53.855.900	85.283.075
251512	Mermer ve traverten (blok, kalın dilimler şeklinde kesilmiş)	34.446.081	49.482.836	62.251.134
740400	Bakır hurda ve döküntüler	38.323.025	25.219.800	37.588.919
840999	Dizel motorlar için aksam; parçalar	4.881.982	17.953.080	33.581.232

251520	Ekosin ve yontulmaya/inşaata elverişli diğer kireçli taşlar	8.034.589	23.887.179	26.780.897
740200	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotları	8.605.962	0	21.154.942
260700	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	1.972.573	11.782.106	20.922.223
260800	Çinko cevherleri ve konsantreleri	15.912.918	44.494.659	19.847.390
281000	Bor oksitleri; borik asitler	13.644.932	15.013.635	18.532.234
320290	Debagatte kullanılan anorganik maddeler, müstahzarlar	12.475.775	15.492.199	17.841.604
260200	Manganez cevherleri ve konsantreleri	0	485.770	14.717.841
720917	Demir/çelik soğuk, yassı mamul (rulo; 600mm. <genislik (0, 5-1mm.))]	0	13.874.942	13.287.570
841199	Diğer gaz türbinlerinin aksam-parçaları	0	0	11.077.407
550130	Sentetik filament demetleri; akrilik/modakrilikten	18.788.887	16.678.840	10.541.861
280200	Kolloidal kükürt; süblime/çöktürülmüş	0	2.584.189	7.328.527
844630	Dokuma makineleri (mekiksiz); kumaş genişliği < 30 cm.	589.775	191.036	6.882.441
720421	Paslanmaz çelik döküntü, hurdaları	262.891	11.436.265	6.719.393
410411	Sığır ve at cinsi hayvanların dabalı, yaş, sırçalı, parçalanmamış, yarma derileri	3.218.752	6.640.133	6.683.387
510121	Yün; kırkma (yıkamış)	0	81.580	6.030.437
842531	Elektrik motorlu diğer ırgatlar	4.502.682	6.049.335	5.211.886
	Diğer	221.560.366	227.111.140	244.999.518
	Toplam	693.037.514	1.039.523.082	1.437.353.708

Kaynak: DTM

İTHALAT

GTİP	Madde Adı	2006	2007	2008
847130	Portatif nümerik otomatik bilgi işlem makineleri; ağırlık <10 kg.	486.565.482	744.709.297	736.645.283
851712	Hücreli ağlar için veya diğer kablolu ağlar için telefonlar	213.104.971	423.195.525	579.788.069
853120	Gösterge tabloları-sıvı kristal, diyet tertibatlı	185.405.787	382.839.453	520.262.358
540233	Polyesterden tekstürize iplik (dikiş hariç)	46.966.785	121.567.862	222.361.415
950300	Diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bulmacalar	168.473.612	217.703.938	212.795.996
851762	Ses, görüntü/diğer bilgileri almaya, çevirmeye, vermeye/yeniden oluşturmak için makineler	47.949.208	166.517.001	210.480.213
270112	Bitümenli taşkömürü	179.255.431	223.924.598	202.848.311
852851	Monitör; (otomatik bilgi işlem makineleri ve üniteleri için)	0	227.708.529	200.603.705
847330	Otomatik bilgi işlem makine ve ünitelerinin aksam, parçaları	235.400	214.061.747	170.362.869
852580	Televizyon kameraları, dijital ve görüntü kaydedici kameralar	104.040.147	138.938.503	139.628.908
850239	Diğer elektrojen grupları	128.309	15.722.581	128.329.718
720711	Demir/alaşımsız çelik (cu<0, 25; genişlik<2x kalınlık)	2.007.694	14.804.924	125.072.629
720836	Yassı hadde ürünü (rulo, sıcak haddelenmiş, kalınlık >10mm.)	40.669.506	8.614.075	110.960.674
640299	Ayakkabı; dış taban yüzü kauçuk, diğer	94.377.401	88.943.132	110.133.319
420222	Dış yüzleri plastikten, dokumalı mensucat çantalar	74.991.906	98.186.615	109.964.149
848180	Diğer muslukçu eşyası	62.535.035	86.052.242	104.364.572
850440	Statik konvertörler	59.717.470	78.690.520	102.799.256
847170	Bellek birimleri	72.674.238	87.591.178	94.933.968
420212	Dış yüzleri plastik/ dokumalıklardan valiz, çanta, sandık vb.	82.206.871	103.809.043	94.856.560
691110	Porselen ve çiniden sofraya ve mutfak eşyası	70.525.360	93.299.115	93.315.100